

Asia: VN/30707/2025

## **Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (liikkuvat työkoneet ja Euro 7 -asetusten täytäntöönpano)**

### Lausunnonantajan lausunto

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

#### Yleiset huomiot

Esityksen tavoitteet EU-tason harmonisoinnista, turvallisuuden parantamisesta sekä hallinnollisen taakan keventämisestä ovat kannatettavia. Yhdenmukainen hyväksyntäjärjestelmä voi pitkällä aikavälillä parantaa sääntelyn ennakoitavuutta ja markkinoille pääsyä. Alla olevat huomiot keskittyvät erityisesti toimeenpanon ennakoitavuuteen ja tekniseen toteutettavuuteen yritysnäkökulmasta.

#### 1. Teknisten vaatimusten tarkentuminen delegoiduilla säädöksillä

Teknisten vaatimusten tarkentuminen myöhemmässä vaiheessa komission delegoiduilla säädöksillä muodostaa yritysnäkökulmasta keskeisen epävarmuustekijän. Moottori- ja ajoneuvotekniikan tuotekehitys tapahtuu usean vuoden aikajänteellä, ja suunnittelupäätökset tehdään usein ennen kuin kaikki yksityiskohtaiset vaatimukset ovat tiedossa. Tämän vuoksi on tärkeää varmistaa, että vaatimusten tarkentuminen ei aiheuta kohtuutonta riskiä jo kehitysvaiheessa oleville tuotteille, ja että mahdolliset muutokset eivät johda merkittäviin, ennalta-arvaamattomiin lisäinvestointeihin tai uudelleensuunnitteluun.

#### 2. Aikataulu ja sääntelyn ennakoitavuus

Vaikka esityksessä kuvatut tiukat aikataulut liittyvät pääosin Euro 7 -asetukseen ja on road - ajoneuvoihin, on aiheellista varmistaa, etteivät vastaavat sääntelypiirteet muodostu haasteeksi myös liikkuvien työkoneiden (U luokka) sääntelyssä. Delegoitujen säädösten aikataulun ja sisällön

ennakoitavuus sekä riittävät siirtymäajat ovat keskeisiä tuotekehityksen ja validoinnin kannalta. Mikäli tekniset vaatimukset tarkentuvat myöhäisessä vaiheessa ilman riittäviä siirtymäaikoja, voi syntyä tilanteita, joissa jo kehityspäätös vaiheessa olevat tekniset ratkaisut eivät enää täytä lopullisia vaatimuksia. Tämä voi johtaa ennakoimattomiin lisäinvestointeihin sekä merkittäviin muutoksiin kehitys- ja validointiohjelmassa.

### 3. Teknisten vaatimusten toteutettavuus

Liikkuvien työkonoiden käyttöolosuhteet esimerkiksi maa- ja metsätaloudessa poikkeavat merkittävästi tieliikenteestä. Tämä vaikuttaa mm. moottorien kuormituksiin, käyttösykleihin ja jälkikäsitteilyjärjestelmien toimintaan. Tästä syystä on tärkeää varmistaa, että:

- vaatimukset ovat teknisesti toteuttamiskelpoisia myös näissä käyttöolosuhteissa
- sääntely ei perustu yksinomaan olosuhteisiin, jotka eivät vastaa liikkuvien työkonoiden todellista käyttöä

### 4. Käytönaikainen mittaus ja todelliset ajo olosuhteet

Esityksessä todetaan: "Ajoneuvojen päästöjä mitataan tilastollisesti merkityksellisissä todellisissa ajo-olosuhteissa..." Tämän lähestymistavan voidaan katsoa parantavan sääntelyn vaikuttavuutta ympäristön kannalta.

Samalla se kuitenkin voi lisätä valmistajien näkökulmasta:

- testauksen ja validoinnin monimutkaisuutta
- tarvetta huomioida erittäin laaja joukko käyttötilanteita
- tuotekehitys- ja testauskustannuksia, erityisesti NRMM-sektorilla

Tästä syystä olisi hyödyllistä varmistaa, että testausmenettelyt ovat selkeästi määriteltäviä ja ennakoitavia, ja että vaatimustenmukaisuuden osoittaminen säilyy käytännössä hallittavana kaikissa relevantissa käyttöolosuhteissa.

### 5. Markkinavalvonta ja seuraamukset

Lisääntynyt markkinavalvonta on lähtökohtaisesti perusteltua ja tukee tasapuolisia kilpailuolosuhteita. Se voi myös estää sääntelyn kiertämistä parantaa tuotteiden laatua ja

luotettavuutta. Yritysnäkökulmasta on kuitenkin tärkeää tunnistaa, että tehostuva markkinavalvonta ja käytönaikainen seuranta:

- lisäävät todennäköisyyttä havaita poikkeamia monimutkaisissa teknisissä järjestelmissä ajoneuvon käyttöiän aikana, erityisesti vaihtelevissa käyttöolosuhteissa
- kasvattavat hallinnollista taakkaa mm. selvitys-, raportointi- ja viranomaisyhteistyövelvoitteiden kautta
- voivat johtaa taloudellisiin vaikutuksiin seuraamusjärjestelmän kautta, vaikka vaatimustenmukaisuus olisi lähtökohtaisesti asianmukaisesti varmistettu hyväksyntävaiheessa

Tämän vuoksi on tärkeää, että markkinavalvonnan käytännön toteutuksessa sekä seuraamusten soveltamisessa korostuvat oikeasuhtaisuus, ennakoitavuus ja selkeät menettelyt, erityisesti tilanteissa, joissa havaittavat poikkeamat liittyvät käytönaikaisiin olosuhteisiin tai ajoneuvon elinkaaren aikaisiin muutoksiin.

## 6. Yhteenveto

Liikkuvien työkoneiden puiteasetuksen kansallisen toimeenpanon tavoitteet ovat kannatettavia, mutta yritysnäkökulmasta sääntelyn onnistuminen edellyttää erityisesti ennakoitavuutta, teknistä toteutettavuutta ja riittäviä siirtymäaikoja. Teknisten vaatimusten tarkentuminen delegoiduilla säädöksillä muodostaa epävarmuustekijän, koska liikkuvien työkoneiden ja niihin asennettavien moottoreiden tuotekehitys ja validointi tapahtuvat usean vuoden aikajänteellä. Vaikka esityksessä kuvatut tiukat aikataulut liittyvät pääosin Euro 7 -asetukseen, on tärkeää varmistaa, etteivät vastaavat lyhyet siirtymäajat ja myöhäisessä vaiheessa tarkentuvat vaatimukset muodostu haasteeksi U-luokan sääntelyssä. Lisäksi sääntelyn tulee olla teknisesti toteuttamiskelpoista liikkuvien työkoneiden todellisissa käyttöolosuhteissa. Lisääntynyt markkinavalvonta ja tehokkaat seuraamukset ovat lähtökohtaisesti perusteltuja, mutta ne korostavat tarvetta selkeälle, ennakoitavalle ja hallittavalle sääntely-ympäristölle.

Sarin Maija  
AGCO Power Oy - Tuotehallinta / Tyypinhyväksyntä